N. PĂDURARU

VÎNĂTOAREA

75

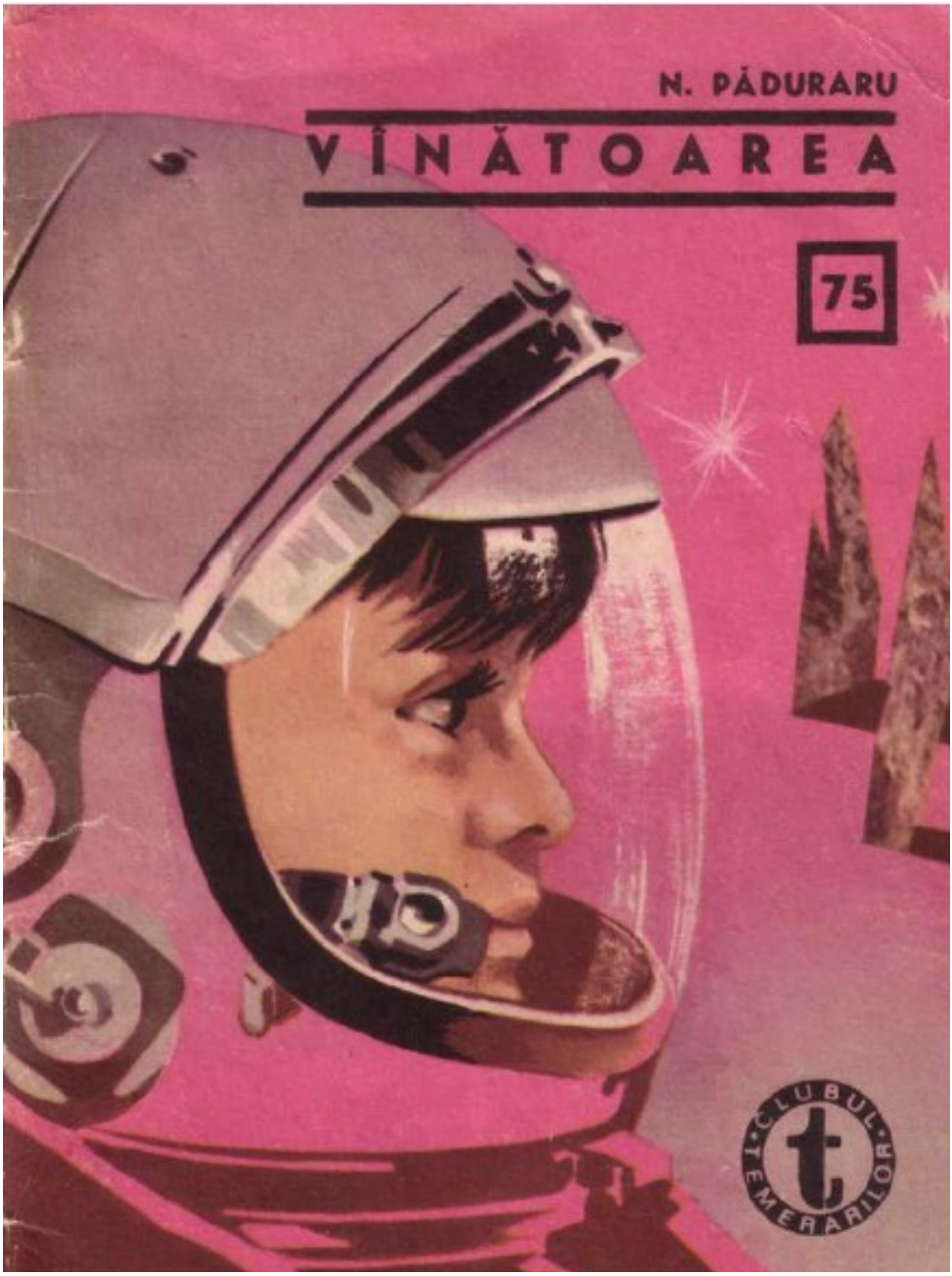

CLUBUL t EMERARILOR

N. PĂDURARU
VÂNĂTOAREA
75
EDITURA ION CREANGĂ
Bucureşti, 1970
Lector: Georgeta Păsărin
Tehnoredactor: Gh. Chiru
Copertă: Dumitru Ionescu

Aşa cum ştiţi şi dumneavoastră, pe o staţie-satelit se face apelul în fiecare seară, strigându-se catalogul.

La coada catalogului de pe satelitul F erau trecute şi trei nume de copii veniţi în vacanţă la părinţii lor, precum alţii la bunici, în colonii submarine, ori pe lună. Aceştia din urmă, însă, erau prea puţini. Umblau toţi trei împreună de parcă erau legaţi cu o sfoară, şi dacă îi puneai în ordinea înălţimii, şi a vârstei, se numeau Emil, Bogdan şi Sabina. Erau porecliţi EBS-ul, iar în mesajele către pământ se transmitea de pildă: „EBS-ul a spart o conductă; altminteri e sănătos şi mănâncă bine”.

Nu ştiu cum v-aţi simţi dumneavoastră pe o asemenea staţie-satelit, dar după ce te obişnuieşti cu priveliştea pământului şi începi munca, constaţi că nu-ţi rămân prea multe de făcut, mai ales dacă eşti copil şi ţii să faci neapărat ceva deosebit. Părinţii se mirau cât de cuminte este EBS-ul, copii model, cum îşi văd de joacă şi nu tulbură pe nimeni. Prea cuminţi, prea preocupaţi, ar fi zis un pedagog, dacă s-ar fi găsit vreunul pe staţia-satelit şi i-ar fi studiat puţin. Dar cum toată lumea îşi avea treburile ei foarte precise, n-a stat nimeni să-i urmărească. Aşa se face că planul secret al EBS-ului începu să se înfiripe nestingherit. Şi trebuie spus că nu era un plan alcătuit în grabă, ca să-şi omoare timpul, ci era vechi, de doi ani încheiaţi, pe puncte, pe sarcini, pe obiective de atins, făcut aşa cum se fac toate planurile secrete, sub jurământ că n-o

să fie povestit la cineva.

Şi încă ceva: planul fusese respectat cu atâta stricteţe, iar secretul păstrat atât de straşnic, încât nimeni n-a bănuit nimic până în noaptea de 4 spre 5 iunie, când un fotograf amator din Ceylon a constatat pe filmul său o dâră neaşteptată de foc; pornea de la satelitul F, îndreptându-se spre cimitirul spaţial al navelor din apropiere.

Racheta aceasta de serviciu a dat ocol cimitirului şi s-a oprit pe latura opusă pământului şi staţiei-satelit, din motive lesne de înţeles. S-a deschis la iuţeală o trapă şi dinăuntru au ieşit, pe rând, trei mogâldeţe care nu comunicau prin radio, ci prin fire telefonice lungi, să nu fie descoperiţi.

— Gata? şopti Emil. Ştie toată lumea ce are de făcut? Sabina, tu cauţi numai retrorachete, nimic altceva, s-a înţeles? Haide odată, ce-ai înţepenit acolo?

Lângă ei, în cea mai deplină tăcere, se rotea încet şi sinistru un munte de epave prinse în cabluri – arse, ciocnite, sparte, lucind supărător în bătaia lunii. Către mijlocul muntelui licăreau roşietic crucile fosforescente ale navelor infectate cu viruşi extratereştri. Cimitirul era socotit zonă interzisă.

— Sabina!

— Nu-i nimeni înăuntru? bâigui fata, arătând cu degetul.

— Cine să fie într-un cimitir?! exclamă furios Emil. Bogdane, ia-o cu tine, fir-ar a naibii de treabă, că una vorbim şi alta facem!…

Peste câteva minute, prin crăpăturile navelor se iviră luminile albăstrii ale aparatelor de tăiere în vid. Nu se auzea niciun alt zgomot decât răsuflarea şi icnetele fiecăruia în microfoane. Când şi când, unul sau altul se repezea până la rachetă cu câte o piesă în braţe, uneori

grea de câteva tone, dar care nu cântărea nici cât un fulg în imponderabilitatea de aici.

— Hei, se uită cineva pe listă? sâsâi Bogdan. Altfel cărăm de câte două ori şi de câte trei ori aceeaşi piesă…

— N-avea grijă, mă uit eu, răspunse Emil cu energie. Ce ne facem însă de pilot automat – n-am găsit nicăieri?! Ia daţi-mi cablul!

Trăgând firul telefonic după el, Emil pătrunse în adâncimea muntelui de epave, cotrobăind prin toate sălile de comandă. Timpul zbura. Luându-şi inima în dinţi, se apropie de una din epavele însemnate cu o cruce roşie – contaminare cu viruşi! Sparse repede un hublou şi intră cu capul înainte. Ieşi la scurt timp pe trapa de marfă, împingând blocul masiv al unui pilot automat cu un calculator de tip vechi, dar suficient pentru scopurile lor.

— Bogdane, scoate repede un sterilizator şi radiază-mă. Aici… Şi pe mine încă o dată!… Sus la bord acum, toată lumea sus!…

— Dar n-am găsit retrorachete! strigă Sabina nemulţumită.

— Dacă te-ai mocăit, cred şi eu… Lasă că fac eu rost. Hai, hai, mai repede!

Racheta de serviciu, cu luminile stinse, plecă din zona cimitirului până la unul din cei mai mari asteroizi care gravitau în vecinătatea staţiei-satelit F. Descărcară acolo, în mare grabă, tot materialul, apoi întinseră deasupra o prelată cenuşie, asortată cu asteroidul. Se aruncară înapoi în rachetă şi nici nu bufni bine trapa că Emil şi pornise motoarele. La capătul virajului cel întins, racheta ajunse cu bine la docul de unde plecase.

Pe data de 7 iunie, văzând că nu se miră nimeni, Emil dădu semnalul că puteau să-şi continue treaba.

Trebuia oprit neîntârziat asteroidul cel mare din rotaţie. Sabina a stăruit cu destulă prefăcătorie pe lângă

mecanicul staţiei-satelit şi i-a adus lui Bogdan o foreză ultrasonică, cu care a scobit interiorul asteroidului ca pe un miez de pâine. Şi poate n-ar fi observat nimeni treaba asta dacă ţăndările de stâncă n-ar fi început să roiască prin spaţiu ca nişte albine.

— Bogdane, apel! Ce faci tu acolo? îl controlă taică-său, radistul Pavone.

— Culeg drăciile astea de pietre, tată, răspunse înciudat băiatul, plutind răsturnat la capătul corzii de siguranţă.

— Păi… cu mâna? spuse taică-său, fixându-l probabil printr-un binoclu.

— Dar cum? se opri Bogdan, lăsând sacul din mână. Cu un gest reflex îl prinse din zbor, uitând pentru moment că toate obiectele pluteau liber alături de el în imponderabilitate.

Racheta lui Pavone opri neîntârziat lângă asteroidul mare, şi Bogdan îşi muşcă buzele văzând cum taică-său cotrobăieşte în cavitatea proaspăt săpată.

— Cu barele alea de fier ce faci?

— Alea? se bâlbâi Bogdan. Barele? Pentru câmpul magnetic… Creez un câmp magnetic şi-l opun câmpului magnetic terestru. Vreau să frânez rotaţia asteroidului, să-l opresc.

— Nu-i rău… Dar vezi că peste zece minute te aşteaptă maică-ta cu masa. Nu aşa, Bogdane, nu aşa! Nu cu mâna, caută un magnet şi strânge pietrele cu magnetul… Vino cu mine la magazie, poate găsim unul disponibil acolo.

Bogdan îl urmă suspect de repede pe taică-său, să nu-i lase timp de scotocit pe sub prelată.

Cei doi băieţi şi Sabina mâncau straşnic de bine, semn că vacanţa pe staţia-satelit le pria. Dormeau tun – deşi gravitatea artificială era mică – dar de îngrăşat nu se

îngrăşa niciunul, spre nemulţumirea bunicilor, care-i certau mereu acasă.

„Asteroidul Sabinei” era o stâncă colosală, cu o greutate de 18.300 tone, ciupită la suprafaţă de loviturile meteoriţilor în decurs de milioane de ani şi ignorată de toată lumea în afară de Emil, Bogdan şi Sabina.

La 14 iunie, asteroidul gravita în perfectă nemişcare. Realizarea fu trecută în jurnalul satelitului. „O să depozităm materiale pe asteroidul oprit de voi”, a surâs directorul staţiei-satelit într-o zi făcându-i pe toţi trei să umble gârboviţi de atâta consideraţie. Trebuia grăbit totul.

Gaura în formă de ou din asteroid fu căptuşită cu un strat metalic, apoi cu unul de cauciuc special.

Au trecut febril la montarea instalaţiilor de propulsie, care trebuiau centrate la miime de milimetru, şi asta cum: în dosul prelatelor de camuflaj, la instalarea peretelui de protecţie, a grupului de comandă…

Lucrau intens, în schimburi de câte două ore, ca să nu li se observe lipsa, consultând schemele, lipind sutele de fire de contact, dintre care unul singur dacă ar fi fost lipit în altă parte, ar fi însemnat dezastrul; apoi controlul pe blocuri şi secţii, mereu sub teroarea promisiunii directorului, până într-a patra săptămână a lunii august…

De doi ani tot învăţau băieţii schemele. Le visau de-acum, aşa le ştiau de bine.

Surescitarea din ultimele zile n-a trecut însă neobservată, oricât s-au străduit toţi să se prefacă. La vizita medicală periodică, doctorul Walker l-a prins pe Emil urcându-se pe cântar cu o bucată de plumb ţinută strâns în pumn, ceea ce i-a înrăutăţit pe loc situaţia. Cel mai temut diagnostic era „intoleranţa la imponderabilitate”, cu alte vorbe – pe Pământ cu voi!

Cinci zile le-a mai dat doctorul răgaz să se refacă, dar lor nu le-a mai trebuit atâta timp. La 30 august, ora 8,

Emil a crăpat uşa laboratorului ca să se uite la taică-său. Biochimistul Contescu nu era acolo. Bogdan se învârtea prin cameră, controlându-şi ceasul, iar Sabina şi-a petrecut ultimele minute lângă maică-sa – şi parcă nu s-ar fi dat dusă dacă semnalul muzical al orei 8, 30 n-ar fi răsunat, şi atunci un oftat prelung i-a scăpat, amintindu-şi de hotărârea băieţilor. În trecere a luat din cameră canistra cu apă precum şi câteva containere mici cu alimente. Nu-şi dădea seama de rostul lor într-o aşa călătorie, dar dacă aşa zicea Emil…

La 8, 45 cele trei rachete de serviciu s-au întors goale la bază. Trapa cabinei din asteroid bufni. Emil se aşează palid la comenzi şi ordonă legarea centurilor de siguranţă. Apoi înlătură bucata de stâncă ce masca geamul frontal, astfel că staţia-satelit li se arătă drept în faţă, la 10 kilometri depărtare – un colac enorm cu un turn la mijloc.

— Gata? întrebă sugrumat Bogdan.

— Gata! confirmă Emil, punând contactul.

Atunci Bogdan apucă microfonul şi oamenii staţiei auziră deodată un glas subţire şi tremurat, ieşind din difuzoarele staţiei.

— Atenţiune, satelitul F! Astronava „Sabina” ia startul şi va acosta la docul numărul 4. Priviţi-ne!

Bogdan încheie transmisia şi privi mândru în faţă. În dreapta lui, Emil bombănea înfundat, învârtind butoanele de pornire, care nu voiau să-l asculte, deşi acele de raport se apropiau uşor de linia roşie.

— Ce are? ţipă Sabina.

— Nu ştiu, nu merge!

— Au ieşit oamenii pe platforma staţiei! raportă supărat Bogdan, privind prin telescop. Dă-i gaz, dă-i gaz, băiete!

Emil răsuci la maximum butonul de debit al compresorului şi vibraţiile asteroidului le clănţăniră dinţii

în gură. Ce ruşine! N-o să mai fie chip de trăit pe staţie de-atâta ruşine! Oamenii de pe platforma staţiei făceau semne de dezaprobare, staţia de radio pârâi asurzitor şi vocea binecunoscută a dispecerului Helmuth se auzi poruncitoare:

— Stop lansarea! Întoarceţi butoanele la zero! Părăsiţi asteroidul! Se aude, Emil? Termină cu prostiile şi vino imediat pe satelit!

— Închide-i gura! strigă sălbatic Emil, punând toată aparatura pe regim maxim de lucru.

Bogdan întoarse, înfricoşat, la zero butonul de volum al receptorului. Nu se mai auzi decât vâjâitul crescând al grupului propulsor, un ţiuit aprig şi zdrăngănitul unor gamele nelegate. Asteroidul prinse apoi să se legene, când pe o parte, când pe alta, ca o corabie. Bogdan, ca într-o spaimă, răsuci la loc butonul de volum, să afle scăpare în vorbele dispecerului. O mie de paraziţi îi bruiau însă glasul. Nu mai ştia dacă ei ţipau, sau motoarele urlau. Asteroidul o luă din loc cu o smucitură sălbatică şi se năpusti ca fulgerul spre staţie… Satelitul se apropie şi se mări oribil, intrând direct în turnul de control… Emil vru să devieze asteroidul, dar acceleraţia uriaşă îi înţepenise mâinile.

Explozia îi găsi chirciţi în fotolii, cu ochii strânşi de groază.

— Scoală, Bogdane, scoală, scoală bolborosi Emil trăgându-i palme la fiecare „scoală”.

Celălalt ridică uşor capul, îl bălăbăni, şi după ce mai încasă o palmă deschise ochii roşii, umflaţi. Vedea tulbure, îndepărtă cu silă mâna lui Emil, desfăcu centura care-i tăiase burta şi privi buimac în jur. Vibraţiile sau ciocnirea de turnul staţiei făcuseră ca asteroidul propriu-zis din piatră să se pulverizeze?! mai rămăsese găoacea lor metalică – cabina – barele metalice care legau propulsorul

de cabină şi propulsorul. Geamul vizorului era crăpat ca o pânză de păianjen, gamelele stăteau turtite pe peretele frontal, dulapul sanitar, făcut ţăndări şi ţăndările stăteau împrăştiate peste cadranele verzui de raport…

Sabina era trează, dar mută, mută de groază. Îşi ţinea calota spaţială în mâini şi privea ţintă în bezna cu aştri. Cabina vibra amarnic. Emil se dezmetici, vru să reducă forţa de propulsie, dar Sabina ţipă la fel de înspăimântată: Nu! şi mâinile băiatului se retraseră ca arse.

— De ce nu? întoarse Emil capul.

— Nu! Nu te mai atinge de butoanele astea!

Acum plângea. Butoanele îi provocau într-adevăr spaimă şi lui. Se mărgini să citească indicaţiile cadranelor aprinse şi să noteze că două din ele nu funcţionau: al vitezometrului şi al bateriilor solare. Celelalte îşi plimbau acele de colo, colo, chiar şi peste linia roşie de alarmă. Era un haos în inima motoarelor! Cronometrul era şi el stricat, se oprise la ora 9, 04 – ora ciocnirii de turn. Cât timp trecuse? Şi unde se găseau în spaţiu? Sabina ţinea ochii închişi. Bogdan meşterea la staţia de radio, dovadă că se gândea la oamenii din urmă, iar Emil apăsa de câteva minute butonul de declanşare a trapei din tavan, fără ca nimic să se întâmple.

Radioul pârâi. Emil stabiliză legătura cu căştile individuale şi rămase cu gura uşor căscată, să audă mai bine.

— Să văd pe emisie, oftă Bogdan, lăsând recepţia baltă. Întâi tuşi, ca să-şi dreagă glasul, pe urmă numără tare ca să ajusteze intensitatea emisiei şi începu să transmită rar numele tuturor, starea navei şi starea lor proprie, după care o luă de la început.

— Recepţia, Bogdane, fără recepţie n-am făcut nimic! îşi frânse mâinile Emil.

— Fac şi eu ce pot, mormăi Bogdan sfârşit.

Emil îşi lipi calota de vizorul frontal, cu toate că vibra neplăcut. Scrută îndelung vidul negru şi stelele care nu mai tremurau ca văzute de pe Pământ. Încremenire. Încercă să distingă vreo lumină purtată de vreo astronavă. Nici prin telescop nu se văzu nimic, şi Emil tresări, întorcându-se şi dând peste ochii flămânzi de veşti ai Sabinei.

Membranele căştilor pârâiră din nou în vreme ce Bogdan înlocui o rezistenţă arsă.

— „… Ecranează torentul de meteoriţi!” se auzi un glas puternic, puternic şi sigur, care-o făcu pe Sabina să plângă cu sughiţuri.

Emil clipi. Era de presupus că toate comunicările aveau direct sau indirect legătură cu accidentul lor, aşa că rămase gândindu-se ce ar putea să însemne torentul de meteoriţi de care auzise.

— „Woomera! Zona satelitului F deschisă zborurilor! Woomera! Zona satelitului F deschisă zborurilor!” ajunse până la ei vocea stinsă a unei staţii depărtate.

— „Bucureşti! Satelitul F are turnul de control spart!”

Băieţii îi traseră câte un ghiont Sabinei, să nu mai sughită, că le bruia recepţia. Ascultară intens, câteva minute, enervându-se pe un ţiuit stabil care le perfora timpanele.

„— Centrala sateliţilor: primit comunicarea. Raport la 15 minute”.

Ce-o fi vrând să însemne asta? Bogdan învârti prudent butonul, nu găsi nimic şi se întoarse la postul vechi.

— Sabina, treci la telescop! ceru Emil.

— Nu trec la niciun telescop. Ascult.

— Sabina, aici nu discuţi ca la mama acasă. Treci la

telescop!

— Nu trec, na!

— Poţi să asculţi foarte bine uitându-te după nave.

Bufnind şi trântind, Sabina se urcă pe scaunul turnant al telescopului şi începu să-l regleze pentru ochii ei. Emil schimbă o privire gravă cu Bogdan, luă un ciocan şi începu să bată tare în marginile trapei, fără niciun rezultat.

„— Satelit P. Detecţie zero”.

„— Satelit G. Detecţie zero”.

„— 30.30.30. Stratoplanul”.

Frânturile de comunicări îi încurajau şi-i descurajau pe rând, după cum păreau să aibă legătură cu asteroidul sau nu. Rezerve de oxigen mai aveau pentru şapte zile, iar alimente – cât adusese Sabina – prea puţine. Fireşte că nu-i puteau reproşa nimic – planul iniţial era cu totul altul.

„— Racheta K-604 lansată în urmărire. Racheta de salvare R-zero raportează detecţie zero”.

„— Aici Centrul! Continuaţi! Alertă în sectorul de spaţiu O-NN-33”.

„— Sunt astronava Minerva din O-NN-33. Aştept ordine”.

„— Minerva, intră sub comanda rachetei K-604” – ceru vocea Centrului. „Frecvenţa radio pe 19 centimetri este rezervată”.

Sabina începu iarăşi cu sughiţul acela nervos şi Emil o bătu părinteşte pe umăr ca s-o liniştească. O ajută să coboare de pe scăunelul turnant, o legă în fotoliu şi-i dădu cronometrul să-l repare, deşi era sigur că Sabina nu se pricepe şi nu mai era în stare de nimic. Asta avea mai puţină importanţă; principalul era s-o ştie ocupată cu ceva.

La noua serie de semnaluri ale lui Bogdan nu răspunse nimeni, deşi acordase emiţătorul pe unda de nouăsprezece cm. Emil controlă nedumerit alimentarea cu

electricitate, cablul spre antena din exterior…

— Bogdane, antena! exclamă el.

Bogdan urmări şi el cablul antenei spre exterior şi-şi duse mâna la gură.

— Antena! S-a făcut praf la ciocnirea de turn… Recepţionăm totuşi! Cum de recepţionăm…

— Ajunge şi un ciot… Ah, de ce nu pot eu să ies afară!…

Cu toate astea Emil lovi în trapa înţepenită. Lovi amarnic, până la epuizare, fără s-o clintească nici cu un milimetru. Vizorul frontal nu mergea nici el, spart, căci proteja cabina de micrometeoriţi. Reluă deci apăsarea butonului de declanşare electrică a trapei până-i amorţi degetul. Erau blocaţi aici, în cuşca ovală de oţel…

În orele următoare, receptorul bâzâi enervant şi atât. Sabina adormise legată în fotoliu, cu cronometrul desfăcut bucăţele în poală.

— Taie legătura la căşti, şopti Emil lui Bogdan, arătându-i-o.

Bogdan dădu din cap şi-o lăsă pe Sabina să doarmă în linişte absolută. Hotărâră să facă şi ei cu schimbul, trei ore unul, trei ore altul, fiindcă nu puteau şti cât va mai dura zborul. Drept măsură a timpului luară consumul unei gradaţii de manometru de la butelia de oxigen. Prima veghe fu preluată de Emil. Schimbă locul cu Bogdan şi declanşă magnetofonul, astfel ca toate comunicările să poată fi reproduse şi pe urmă. Avea o senzaţie de vomă din cauza vibraţiilor prelungite ale cabinei; constată cu surprindere că Bogdan adormise tun. Atunci se dezlegă din fotoliu şi controlă starea buteliilor fiecăruia. Rămase aşa chibzuind la porţiile de apă din canistră. Era destulă apă. Aer aveau pentru şapte zile, iar apă… pentru cel puţin patru luni, fără restricţie. Emil căută împrejur un vas pentru electroliză, să descompună apa în hidrogen şi

oxigen, dar tocmai atunci radioul începu să emită, trezindu-l şi pe Bogdan.

„— K-zero. Am detectat urma radioactivă a asteroidului. Ordine”.

„— K-604, recepţionat. Ai grijă să n-o pierzi, Pavone”.

— Pavone a spus...? bâigui Bogdan. Emile, cum a spus: Pavone?

Emil opri magnetofonul, derulă banda şi o puse din nou:

„— K-604, recepţionat. Ai grijă să nu o pierzi, Pavone”, răsună distinct în căşti.

— E tata. Sabina, scoală, e tata! o zgudui Bogdan.

— Las-o! scrâşni Emil.

„— Contescule, aici satelitul F. Am descoperit în camera lui Emil manuale de pilotaj.

„— K-604, Contescu. Recepţionat. Căutaţi în special materiale despre radio. N-avem certitudinea că ştie să umble cu radioul”.

Bogdan şi Emil se uitară uluiţi unul la altul. Sabina făcea eforturi eroice să nu mai sughită, zâmbind strâmb, şi răsturnă din poală toate piesele cronometrului, care începură să plutească prin cabină.

— Taică-tu e pe cealaltă rachetă! zise încordat Bogdan.

— El e, zâmbi fericit Emil. I-am recunoscut vocea. Ia mai încearcă o emisie, Bogdane, poate că totuşi...

Degeaba. Fără antenă încercau zadarnic şi chiar să fi putut ieşi din cabină nu se pricepeau la antene parabolice direcţionale.

„— Satelit F. Emil nu are niciun manual de radio. Bogdan, în schimb, are”.

„— K-604, recepţionat”.

Un minut întreg se auzi numai ţiuitul şi zgomotul de fond.

„— Astronava Minerva. Emil Contescu ăsta câţi ani are?”

„— Şaisprezece”.

„— El e cel mai mic?”

„— El e cel mai mare. Bogdan are paisprezece şi Sabina treisprezece”.

„— Auzi nenorocire!” exclamă radistul de pe Minerva. De ce naiba nu v-au spus ce vor? Le dădeaţi voi şi materiale, şi propulsor bun, şi…”

„— Satelit F. Fugarii erau echipaţi cu butelii standard de oxigen, durată şapte zile, o canistră cu apă şi, posibil, câteva alimente neconcentrate”.

„— K-604, recepţionat. Mai căutaţi. Apel, K-zero”.

Vibraţiile cabinei începură să capete un caracter periodic. Contorul Geiger-Müller, agăţat pe peretele de protecţie dintre cabină şi reactor, pârâia îngrozitor, arătând o creştere primejdioasă a radiaţiilor în cabină. Asta mai lipsea! Emil propti câteva lăzi de perete şi cercetă neliniştit cadranele reactorului nuclear: sistemul de răcire se defectase… Temperatura avea să crească până la explozia reactorului, şi asta rapid, în câteva ore. Emil se uită la chipurile celor doi prietenişi-şi strânse buzele. N-avea niciun rost să-i anunţe, săreau în aer oricum. Ar fi putut sparge vizorul ca să evadeze în spaţiu, dar asta nu era o soluţie. Era o moarte sigură şi groaznică, asta era.

— Emil, ce-i cu tine, îl atinse cu grijă Sabina.

Ah, şi Sabina asta pierea fără nicio vină, o târâseră pur şi simplu în aventură ca pe o canistră cu apă.

— Nu, fată, nu mi-e rău. Ia culcă-te! Intri în cart peste trei ore. Şi tu, Bogdane, hai!

— Tu simţi că vibraţiile-s altfel?

— Dă-le dracului, culcaţi-vă! Gândiţi-vă la ele în cartul vostru, nu în cartul meu!

— Şi ai să înregistrezi totul?

— Absolut.

Pe la jumătatea cartului se mai stinse unul din cadrane – busola. Emil se uită neputincios la el. Îl desfăcu, crezând că e slăbit becul, dar becul nu era slăbit. La mai mult de-atât nu se pricepea. Cum busola avusese unul dintre cele mai luminoase cadrane, în cabină se făcu şi mai întuneric, atunci când vizorul era opus soarelui. Dar nici asta nu mai avea nicio importanţă.

„— Satelit F”, bâzâi radioul. „Lipseşte un reactor nuclear de tip 9-R; tot din cimitirul spaţial a mai fost demontat şi un pilot automat de tip Gama”.

„— Asta e foarte important. Pavone, confirmă recepţia”.

„— Recepţionat, să trecem la studiu, Contescule”.

„— Bun. Mai întâi dă corecţie de drum Minervei, c-o ia razna”.

Racheta K-zero transmise astronavei date de telemetrie, apoi tăcu. Emil oftă. Studiu, studiu... Ce studiu când ei nici nu descoperiseră asteroidul? Apucă îndârjit microfonul şi le anunţă apropiata explozie a reactorului. Trecu apoi pe recepţie şi ascultă îndelung.

Bogdan preluă tăcerea de-a lungul altor trei ore, timp în care Sabina curăţi interiorul cabinei şi mai plânse puţin. Radiofarul lunii bătea nervos semnalul lui de metronom până foarte departe, pe unda de douăzeci şi doi de centimetri, până la orbita lui Pluton, şi recepţia lui era singurul semn că nu părăsiseră sistemul solar. Pe alte frecvenţe, alte posturi transmiteau ştiri despre asteroidul fugar, dar nu făceau decât să repete ştirile staţiei-satelit F şi ale rachetelor de urmărire.

— Nimic?

— Nimic, raportă Bogdan mohorât, schimbând fotoliul cu Emil. Şi nu mi-e somn, stau cu tine.

— Şi eu stau cu tine, Emile, se rugă Sabina.

Emil aruncă neglijent harta cosmică peste şirul de cadrane al reactorului şi întoarse butonul de la radio înapoi, la frecvenţa nouăsprezece cm.

„… Până acum”, recunoscu deodată Emil vocea tatălui său.

Cei doi prieteni îl priviră cu reproş pe Emil, deşi treaba asta i se putea întâmpla oricui. Cine nu căuta posturi? Acuma gata, nu se mai putea face nimic.

„— Atenţie, asteroidul! Vorbeşte Contescu de pe racheta K-604! Reactorul vostru nuclear, de tip 9-R, s-a stricat şi lasă o dâră radioactivă. Uitaţi-vă la cadranul de raport al temperaturii. Al temperaturii. Cum se aude, Pavone?”

„— Foarte bine, dă-i înainte”.

Bogdan smuci harta cosmică de pe cadranele reactorului şi căută febril cadranul amintit. Dădu speriat înapoi, de parcă nu reactorul, ci cadranul urma să explodeze.

„— Atenţie, asteroidul! Detaşaţi reactorul nuclear! Emile, ne adresăm ţie, deşi poate nu eşti disponibil. În cazul ăsta acţionează Bogdan. Dacă nici Bogdan nu e disponibil, acţionează Sabina. Atenţiune: pe tabloul vostru de comandă, în secţiunea roşie, cu butoane şi întrerupătoare de culoare roşie, se află butonul DR. Repet: DR. Înseamnă Detaşare Reactor. Dacă aţi legat corect toate firele, atunci reactorul este aruncat afară în mod automat. Apăsaţi butonul DR”.

Contescu făcu o pauză, vreme în care Emil aprinse lanterna şi căută în sectorul roşu… Sabina plutea lângă tavan, privind, iar Bogdan luase şirurile de butoane de la capăt, metodic, cum îi era felul, silabisind iniţialele.

— Uite-l, arătă Sabina, coborând.

— Ia degetul, Bogdane, confirmă.

— DR, citi Bogdan, şi-abia atunci puse Emil degetul.

— Ţineţi-vă bine…

Expulzarea provocă un şoc slab şi nu se auzi niciun zgomot, căci zgomotul nu se propagă prin vid. Vibraţiile încetară, cadranele reactorului se întunecară toate deodată, astfel că Emil fu nevoit să ţină lanterna aprinsă; observase că Sabina e terorizată de beznă, se tot trăgea lângă tabloul de bord luminat.

„— Dacă n-aţi conectat toate firele şi reactorul nu se desprinde” – continuă vocea lui Contescu – „ieşiţi din cabină în spaţiu, dar numai cu centură de siguranţă! Tăiaţi legăturile dintre cabină şi reactor. Pavone, crezi că au vreo armă la bord?”

„— Nu cred. Să transmitem instrucţiunile în ipoteza că n-au…”

„— E penibil să transmiţi aşa în gol”, mărturisi parcă secat la suflet Contescu, „când n-ai siguranţa că ei recepţionează… Atenţie, asteroidul! După ce-aţi tăiat legăturile să nu împingeţi cumva reactorul, că vă schimbaţi voi înşivă direcţia, şi nu vă mai găsim. Repet: nu-l atingeţi! Reactorul îşi schimbă singur direcţia!”

„— K-604… K-604…” hârâi un post slab.

Era straniu în cabină fără vibraţii. Când scăpaseră de reactor, cabina căpătase o rotaţie uşoară, dându-le voie să privească în toate părţile. Sabina descoperi imediat la telescop reactorul rămas în urmă – două jeturi subţiri albe, unul mai lung decât celălalt. Bogdan avu şi el timp să-l vadă, apoi cabina se roti cu vizorul în altă parte.

— Şi dacă face explozie, unda lui de şoc nu ne loveşte? întrebă Sabina nu tocmai îngrijorată, ci mai degrabă mândră de ştiinţa ei.

— Loveşte! Cum naiba? pufni Bogdan. Undele de suprapresiune au nevoie de medii ca să se propage. Simţi tu aer pe-aici?

— N-am să te mai întreb nimic pe tine, se revoltă

Sabina.

— Haide, gura! îi potoli Emil.

Sabina îl mai sâcâi totuşi pe Bogdan, zicându-i că aerele pe care şi le dă sunt suficiente pentru propagarea undelor alea…

Emil se gândea că prin desprinderea reactorului, asteroidul rămăsese fără picioare, zbura din inerţie. Cu ce anume viteză zbura, şi ce şanse mai aveau navele de salvare să-l prindă din urmă, era greu de spus. Mai avea la dispoziţie retrorachetele şi ar fi frânat, dar ce rost avea să graviteze în nemişcare când, de bine, de rău, viteza de-acum îl putea duce undeva? îşi aminti apoi de rezervele de oxigen şi se uită mohorât la manometru: încă şase zile, o sută patruzeci şi patru de ore. Navele K, odată cu detaşarea propulsorului, aveau să piardă dâra radioactivă după care se ţineau.

La şaisprezece ore, după înlăturarea pericolului de explozie, în cartul lui Bogdan, K-zero începu să emită repetat:

„— Satelit F, explozie atomică în sectorul de spaţiu O-NN-35, 8”.

„— Recepţionat. Astronava Minerva detaşează un rachetoplan în aria exploziei şi comunică observaţiile. Concentrare radar în O-NN-35, 8”.

„— Contescule…”

„— Am auzit, Pavone, am auzit şi eu”, şopti stins biochimistul, făcându-l pe Bogdan să mai încerce o dată pe emisie, să le spună că nu-i adevărat, să vină, că ei trăiesc, să nu-i lase înghiţiţi de noapte…

„— Minerva! Detecţie radar. Corp cu viteza de 60.080 km/sec. În sectorul O-NN-36, direcţia O-NN-37”.

„— K-604, recepţionat. Asteroidul nu poate atinge viteza asta. Ar urma să se îndrepte înspre O-NN-38. Minerva, detaşează alt rachetoplan pentru studiu.

Chiar detecţia asta nesigură păru să învioreze echipajele din urmărire, căci Pavone şi Contescu dădură ordin la două staţii radar să cerceteze sectorul de spaţiu O-NN-38.

Sabina îi bombăni îndelung că n-o treziseră. Ca un făcut, tot dânsa localiză la telescop pata luminoasă a exploziei reactorului şi constată pentru întâia oară cât se micşorase Pământul, şi cât de mult se mărise planeta Marte. Amândouă planetele păreau cam de aceeaşi mărime, dovadă că erau mult mai aproape de Marte. Peste 24 de ore primeau suficientă lumină de la Marte ca să distingă jocul dintre lumină şi întuneric odată cu rotirea vizorului.

K-604 le transmitea instrucţiuni privind diverse cazuri de avarie, şi Emil asculta emoţionat vocea nazală a tatălui său; îi vedea parcă buzele articulând cuvintele, ochii cenuşii fixaţi pe microfonul din faţă. Erau transmise indicaţii de folosire a buteliilor de oxigen, de electroliză a apei din canistră şi de captare a gazelor. Sfaturi pentru Sabina, retransmise de K-604 de la maică-sa – aflată pe satelitul F – să nu plângă, să caute în buzunarul din dreapta al costumului spaţial pilulele cu vitamina C – indicaţii privind somnul, aparatura de pilotaj automat, mâncarea, staţia de radio, bateriile solare, generatorii de electricitate şi retrorachetele.

Erau indicaţii generale, multe din ele cunoscute, dar le făcea nespus de bine în izolarea de-acum. Oxigen mai aveau pentru patru zile; toţi ştiau asta. Bogdan şi Sabina aproape că-şi făcuseră o lume a lor, de speranţă, în care nu-l mai primeau pe taciturnul de Emil, iar acesta nu voia să le tulbure iluziile. De ce-ar fi făcut-o? Realismul tot nu mai folosea la nimic. Apoi Bogdan avu o adevărată criză de disperare privindu-şi manometrul şi carturile recăzute în monotonie.

Astronava mineralieră Crystal i-a reperat cu foarte mult dubiu, fiindcă asteroidul începuse să cadă spre Marte, iar impulsurile radar erau tulburate şi de reflexiile de pe satelitul natural Phobos. Toate celelalte nave de urmărire au descoperit şi ele asteroidul în cădere şi s-au lansat în cea mai mare viteză la intercepţie. Dar se găseau mult prea în urmă ca să-l poată intercepta la timp.

„— K-604. Emil, e nevoie de calm. V-a atras planeta Marte, cred că aţi recunoscut-o. La centurile ei de radiaţie să nu te gândeşti, că nu-s puternice şi nu vă primejduiesc”.

— Nu, tată, răspunse involuntar Emil.

„— Trebuie să dozezi frânarea în atmosferă. Dacă nu ştii să frânezi, te aprinzi ca un meteorit la frecarea cu aerul, iar dacă frânezi prea tare, nu-ţi rămâne combustibil să te aşezi lin pe sol. Uită-te la termometrul blindajului exterior. Să nu te sperii de flăcări şi de căldură. Acolo n-am să te mai pot ajuta, fiindcă voi nu sunteţi radio-protejaţi şi recepţia se întrerupe la intrarea în atmosferă. Te descurci singur. Suntem la 300.000 km în urma ta”.

— Legaţi-vă, ordonă Emil, frânt de îndoieli şi nesiguranţă.

Bogdan şi Sabina se legară fără nicio vorbă, amuţiţi de frică. În lumina lanternei aprinse arătau livizi şi transpiraţi, dar culmea culmilor fu gestul mecanic cu care înghiţi Sabina o pastilă de vitamina C, de parcă asta avea să-i fie mântuirea.

„— La sol o să puteţi recepţiona iarăşi. Dacă şocul e puternic, rămâneţi în fotolii până vă reveniţi. Nu fiţi îngrijoraţi dacă se strică radioul, noi o să vă găsim. Vă găsim repede. Cine se simte mai în putere, iese din cabină, lasă trapa deschisă, ca să se răcească interiorul, şi ne poate ajuta întinzând o paraşută la sol”.

Zburau de-acum aproape de suprafaţa lui Marte, deasupra emisferei cuprinsă de întuneric, pe o orbită

polară. Emil fixă cabina cu vizorul în jos, dar consumă prea mult combustibil din rezerva retrorachetelor. Aşadar după doi ani de învăţătură nu era în stare să execute bine nici cea mai simplă manevră, nu ştia să repare nici măcar un instrument atât de simplu ca busola… Atunci câţi ani mai trebuiau ca să devină pilot, cum visa Emil?

Cabina fu inundată de lumina celeilalte emisfere, şi nu era nevoie de altimetru ca să-şi dea seama că mai coborâseră. Păturile de sus ale atmosferei nu le încălzeau prea tare blindajul, fiindcă erau foarte rare, însă jos, în gazele de azot şi bioxid de carbon, avea să fie prăpăd. Priviră calota albă de zăpadă a Polului Nord, zdrenţuită la margini, apoi terenurile vaste de vegetaţie pitică, de culoare brună-verzuie, faliile şi zonele aride ecuatoriale, sparte de vulcani stinşi. În patruzeci de minute ajunseră deasupra Polului Sud, apoi din nou în bezna nopţii marţiene.

Receptorul începu să bâzâie constant. Blindajul se încălzi uşor, formând acea teribilă peliculă de plasmă care te izolează în mod absolut de mediul înconjurător, până ce reuşeşti să reduci viteza sub un anumit punct critic. Bogdan se străduia să menţină claritatea postului, mânuind acordul fin – treabă altminteri de prisos – dar bâzâitul avea să se intensifice. Sabina era obsedată de termometrul blindajului, vorbea ceva cu Emil, gângăvind nervos, şi Emil ştia prea bine că-i cere să pornească retrorachetele, să frâneze – ca şi cum el n-ar fi vrut. Dar de ce nu se uita şi la indicatorul rezervei de combustibil?

Bogdan renunţă cu un gest de disperare să mai capteze postul rachetei K-604, deşi speranţa îl făcea să ţină radioul deschis. Îşi strânse centura de legătură şi rămase privind pe vizor la pânza subţiratică a atmosferei marţiene. O mai văzuse de nenumărate ori la televiziune, în transmisia roboţilor şi a celor douăsprezece nave care o

vizitaseră până acum. Undeva lângă ecuator, acolo unde temperatura atingea şi 30° C, se găsea o staţie-far care se stricase din cauze necunoscute.

Şocul primei frânări le întunecă vederea. Emil uitase că hotărâse să aterizeze pe emisfera luminată, în zona ecuatorială – ar fi fost fericit să aterizeze oriunde, numai să rămână întregi. A doua frânare le zdrobi piepturile în chingile fotoliilor, cabina începu să vibreze adânc – habar n-avuseseră că mai exista şi un calcul de rezistenţă a materialelor când făcuseră cabina. Panoul de comandă crăpă văzând cu ochii. În căşti suna un fâşâit aspru şi Bogdan întinse torturat mâna să stingă radioul, însă mâna devenise foarte grea. Retrorachetele lucrau în regim continuu, temperatura blindajului se ridica mereu. („Să nu te sperii de flăcări şi căldură!”) Iar indicatorul rezervei de combustibil trecuse sub jumătatea scalei. Emil căută terorizat solul… Era chiar sub el: alb, nemişcat, încremenit. Abia după câteva secunde înţelese el că debitul retrorachetelor egalase forţa gravitaţională şi că atârnau în nemişcare la vreo optzeci de metri înălţime. Combustibilul se consuma vertiginos. Emil reduse prea mult jetul retroactiv şi începură să cadă fulgerător, şi doar la câţiva metri înălţime reuşi Emil să anihileze căderea. Le pocniră dinţii în gură izbindu-se de sol. Cabina de oţel ricoşă înalt, cu retrorachetele zdrobite. Se rostogoli câţiva zeci de metri pe o pantă uşoară şi se izbi de o stâncă, unde încremeni.

În jur era lumină. Vizorul primea reflexia zăpezii. Capetele lui Emil şi Sabina atârnau ca frânte în calotele lor transparente, dar buzele lui Emil se mişcau, ba chiar i se văzu şi limba o secundă. Bogdan le controlă funcţionarea buteliilor de oxigen, apoi îşi controlă propria butelie. Toate mişcările mâinilor, îngreuiate acum şi de gravitatea lui Marte, îi provocau înţepături insuportabile în coşul

pieptului. Îşi descătărămă centura, apoi făcu acelaşi lucru cu centurile celorlalţi. Asta păru să-l uşureze neînchipuit de mult pe Emil, căci scoase iarăşi limba şi-şi linse satisfăcut buzele, ca după o prăjitură. Apoi deschise ochii şi rămase privind fix în faţă.

Sabina abia putea să răsufle. Frânarea sălbatică îi strânsese coastele în chingă, sau îi rupsese ceva înăuntru, căci nu se putea mişca. Bogdan culcă spătarul fotoliului şi o ajută să se întindă. Altceva nu mai putea face.

Alte câteva cadrane erau stinse. Dintre generatorii auxiliari de electricitate mai funcţiona unul singur: se auzea zumzăind şi Bogdan nu reuşea să înţeleagă de ce stăruia. Judeca greoi şi avea reflexele încetinite, de om drogat, însă recăpătase de undeva sentimentul siguranţei. Emil văzuse că oxigenul le mai putea ajunge pentru încă treizeci şi una de ore. Cu oxigenul electrolizei poate cinci, şase ore în plus.

— De ce se aude huruind generatorul? întrebă Bogdan, mereu torturat de enigmă.

— Îl aud şi eu, articulă Sabina, dar se văzu cât îi pare de rău că vorbise.

Emil păru să-l audă pentru întâia oară.

— S-o fi crăpat blindajul şi s-a umplut cabina cu aer, zise şovăitor Emil, privind împrejur. Ia uite…!

— N-am deschis-o eu… bolborosi Bogdan, privind uimit trapa deschisă, care-l hipnotizase pe Emil. Nici nu ştiu butonul.

Emil se sculă în picioare pe fotoliu şi se trase prin deschizătură afară, dar căzu imediat grămadă, zvâcnind din degete.

— E fierbinte blindajul, a ieşit fum din mănuşă.

— Ia vezi, nu s-a ars? căută Bogdan.

— Dacă se ardea mănuşa auzeai fâsâitul aerului din costum ţâşnind afară. Nu s-a ars, dă-o dracului.

Munciră amândoi cu şurubelniţele la desprinderea unei plăci de cauciuc silicon, extrem de bun termoizolant, şi-l tăiară în patru fâşii egale. Apoi fixară cu un clei special fâşiile pe laturile din afară ale trapei, mulţumiţi că pot lucra în condiţii de gravitaţie naturală; e drept, sub jumătatea celei de pe Pământ, dar gravitaţie! Să scapi şurubelniţa din mână era o plăcere, nu-ţi mai trebuia magnetul ca s-o pescuieşti din plutirea ei liberă prin cabină. Dar aceeaşi gravitaţie îngreuna considerabil respiraţia Sabinei. Singur Emil ştia, deocamdată, că se putea întâmpla să fie şi mai rău decât atât – să n-aibă ce respira de fel.

După o oră de lucru, Emil sări afară peste o crustă subţire ca de brumă, însă compactă şi sticloasă. Albeaţa întinderilor îi înţepă ochii în primul moment, apoi sticla calotei îşi schimbă automat culoarea şi peisajul deveni suportabil. Cabina de oţel se proptise de o stâncă. Se vedea distinct urma pe care se rostogolise până la stâncă – topită de căldura blindajului; frigul regiunii polare îngheţase apa la loc. De jur-împrejurul cabinei era terenul mlăştinos, iar prin topirea straturilor din profunzime, cabina se adâncise de fapt cu vreo două palme în sol. Acolo avea s-o cuprindă îngheţul veşnic.

— Stai pe-aproape, se auzi vocea lui Bogdan. Îţi arunc paraşuta.

— Sterilizeaz-o.

Paraşuta căzu lângă el, la fel de albă ca şi întinderile pustii. La ce s-o mai întindă? Aici trebuia, dimpotrivă, un material de culoare neagră, dar de unde să-l scoată? Emil lăsă paraşuta jos şi urcă de-a lungul urmei pe care se rostogolise cabina, către vârful pantei. Luă câteva trânte şi aluneca de fiecare dată îndărăt, târâş, până la brâul de stânci, din vale. Privirea lui cercetă întinderea albă şi dezolantă, cu dealuri domoale, erodate de îngheţuri şi

dezgheţuri succesive, şi de permanenţa vântului solar. Pe undeva pe aici trebuia să se afle şi cei patru roboţi de supraveghere a calotei sudice. Părea că nimic nu se mişcase din loc de la începutul lumii. Dar Emil ţinea bine minte vulcanii stinşi din zona ecuatorială, iar cea de-a patra astronavă televizase chiar şi o erupţie mică. În plus, văzuse în Muzeul Cosmosului mostre din vegetaţia pitică a planetei Marte, care schimbau impresia de pustietate a peisajului. A douăsprezecea astronavă, „Galileo Galilei”, a stârnit uimire pe Pământ aducând o dipteră, o insectă cu două aripi, care nu s-ar fi putut dezvolta pe Terra decât în prezenţa vegetaţiei arborescente. Deci, viaţa pe Marte nu depăşise stadiul nevertebratelor, fapt care n-avea absolut nicio importanţă pentru Emil în clipa aceea, ba se şi miră de sine că stă şi pierde aşa timpul.

Spre nord, spre ecuator, căuta el cu ochii. Aici orizontul era mult mai aproape fiindcă şi curbura planetei era mai accentuată. Dacă ar fi aterizat în zona de topire a zăpezilor, ar fi avut apă berechet, iar oxigenul n-ar fi fost o problemă. Dar n-avea nici cea mai mică idee la ce depărtare se află de acea zonă. Deosebi totuşi un punct întunecat pe suprafaţa albă şi-l informă pe Bogdan prin radio că se duce în explorare.

Mersul n-ar fi fost o dificultate, aici cântărea foarte puţin, însă nu mai mâncase de nu mai ţinea minte. Crusta albă şi subţire plesnea lung, ca gheaţa, cu un zgomot sec. Mai luă câteva trânte, fără să se lovească tare, şi hotărî să confecţioneze nişte patine cu şina încălzită de o baterie electrică, astfel ca frecarea să se facă mai lesnicios pe firul subţire de apă.

Emil se uită împrejur şi după ceva combustibil, deşi, fără nicio nădejde. Fumul dens al unui foc s-ar fi văzut de foarte departe, dar cu ce naiba să facă focul? Deocamdată lăsă orice gând deoparte şi se concentră asupra petei

negre de care se apropiase. Nu dădu buzna. Făcu un ocol mare şi înţelese că solul fusese spart de căderea unui meteorit mare – i se vedea bine pâlnia adâncă. Pereţii pâlniei prinseseră de-acum o pojghiţă de gheaţă, deşi fenomenul era recent. Însemna că şi alte pete negre de pe suprafaţa zăpezii puteau fi luate drept cratere meteoritice. Chiar şi cabina spaţială. Ar fi fost groaznic să fie confundaţi cu un crater!

Se întoarse pe propria-i urmă. Ceva mai încet, căci obosise, şi-l dureau coastele de răsuflet. Ajunse aproape istovit, nici nu mai urcă în cabină, ci rămase lungit pe zăpadă.

— Sabina, tot aşa – mormăi Bogdan. Iar receptorul s-a zdruncinat şi nu mai funcţionează.

— Îl repari tu, răspunse Emil.

— N-am nicio piesă de schimb, cu ce vrei să-l repar?

— Demontează pilotul automat.

— Pilotul automat nu-i aparat de radio! zise îmbufnat Bogdan, de parcă tot el era vinovatul. Tu ce-ai făcut?

— Crater meteoritic. Dar cu radioul nu te lăsa.

Bogdan nici nu-i mai răspunse. În cei doi ani de pregătire secretă Emil studiase pilotajul, iar el – transmisiunile. Sabina se alipise echipajului abia în urmă cu trei luni; ce poţi să înveţi în trei luni? El prinsese temeinic secretul depanajului receptoarelor, descurca toate firele ca pe apă, dar fără un condensator de schimb, radioul era mut.

Dar-ar dracu’ în ea de organizare! Cine putea să-şi închipuie că n-or să acosteze la docul patru, ci tocmai pe Marte…?

— Bogdane, hai să instalăm un proiector, două, până ce nu se înnoptează.

— Eu nu cred că ajung ei în noaptea asta pe Marte.

— Poate ajung, i-o tăie celălalt. Caută un cablu. Intră

tu în cabină şi aruncă-l afară. Şi mai vorbeşte cu Sabina.

Instalară la capătul cablurilor două proiectoare de nouăzeci de waţi şi le făcură proba. Emil îşi fixă şi el lanterna de trapă, astfel că navele K ar fi văzut un triunghi distinct de lumină – dacă navele K reuşeau să ajungă pe Marte în timpul nopţii. Intrară unul după altul în cabină.

Nici nu ştiau ce să-i spună Sabinei. Ce să-i spună? vorbiră şi ei despre navele care se apropiau – întâi a lehamite, pe urmă din ce în ce mai antrenaţi, până când ajunseră cu gândul pe Pământ, unde nu-i aştepta din păcate nimic bun… Mâncară porţia hotărâtă de Emil, apoi îşi traseră carturile la sorţi: Bogdan întâi, drept pentru care Emil coborî speteaza fotoliului şi adormi buştean, în câteva secunde. Sabina moţăia numai, trezită mereu de câte un junghi în capul pieptului.

Pe la miezul nopţii, Emil preluă mahmur veghea şi turnă apă în vasul pe care-l sudase Bogdan pentru electroliză. Era perfect, nu curgea un strop. Ieşi din cabină cu simţământul celui care iese noaptea în ger; dădu ocol cabinei, proiectoarelor şi rămase timp îndelungat cu ochii ridicaţi la cerul plin de stele. Nu mai recunoştea nicio constelaţie. Uneori tresărea văzând dârele joase de foc ale meteoriţilor, ba chiar i se păru că simte şocul unei izbituri apropiate. Aici meteoriţii nu mai apucau solul. Se retrase în cabină şi începu să construiască un radiator, cu care intenţiona să topească zăpada pe două cărări dispuse în cruce. O cruce neagră pe zăpadă.

Bogdan se sculă la fel de mahmur şi se împiedică zdrăngănind în radiatorul celuilalt. Mai cercetă o dată receptorul, văzu că n-are leac pentru el, şi rămase în cadrul trapei privind străinul cer. Îl cam încolţeau somnul şi foamea. Supse o gură de apă prin tub şi se mai trezi. Rece apă! Luă o probă de zăpadă şi se înapoie cu ea în cabină, unde o puse în analizatorul chimic. Dădu satisfăcut

din cap – era precum bănuise, zăpadă carbonică şi vapori de apă condensaţi. Apoi izolă un fulg şi-l puse sub microscop. De data asta nu mai dădu din cap, căci nu ştia ce fel de impurităţi erau acelea – cenuşă vulcanică, pulberi sau vreo formă organică minusculă? Microscopul era de slabă putere, îl primise Emil cadou de la taică-său, biochimistul Contescu. „Orice s-ar spune, gândi Bogdan, o navă nu se echipează cu obiecte primite cadou, ori luate de la fiare vechi. De aceea crapă şi plesnesc toate”.

Pe la jumătatea cartului său, Emil văzu o geană de lumină către răsărit, şi fără nicio altă trecere, apăru orbitor soarele. Întinderile, ireal de albe, amplificară lumina, însă frigul era stăpân absolut; nu vedea niciun semn de evaporare. Asta era bine. Cine să-i mai vadă prin ceaţă? Emil uită proiectoarele aprinse şi coborî în cabină să termine cu radiatorul. Dar… pacoste! Când încercă să-l scoată afară văzu că nu poate, trapa era mult prea mică. Se ocărî cum îi veni la gură, şi continuă să bombăne tăind radiatorul în două. Scoase bucăţile afară şi le sudă la loc, găurind zăpada împrejur. Apoi căută cabluri şi le înnădi, căci avea de gând să facă nişte cărări foarte lungi, să se vadă. Probabil că pierduse ceva timp cu lucrul, căci Bogdan se trezi singur.

— Ce facem, mâncăm sau cuplez radiatorul? întrebă Bogdan.

— Chiar, hai să mâncăm ceva! Ce-i cu Sabina?

— Doarme, nu ştiu. Tot porţie de aia pe sfert, mizerabilă?

— Nouă, tot. Iar Sabinei, ca de obicei, normală.

— Ah, ce-am să mai mănânc acasă! gemu Bogdan, înghiţind de câteva ori în sec.

Emil se uită involuntar la cer, apoi îl zori pe Bogdan să intre. Sabina se simţea parcă mai bine, i se mai roşiseră puţin obrajii şi se strâmba mai rar. Ea nu-şi făcea probleme

că mai puteau respira doar douăzeci şi trei de ore – şi bine făcea. Aflase de la Bogdan că aparatul de electroliză e gata şi, cum povestea asta i se părea nemaipomenit de tehnică, era chiar veselă. Emil nu suportă veselia ei inconştientă şi ieşi din cabină. Băgă el singur radiatorul în priză. Firele groase de tantal se înroşiră, scoţând aburi din sol, aburi care se condensau pe loc şi precipitau sub formă de pulbere albă.

— Bogdane, vino! Dă drumul şi la compresor, iar tu mergi în urma mea şi spulberă cu jetul de aer pulberea asta nenorocită… Altfel nu se cunoaşte nimic…

În momentul în care Bogdan cuplă şi compresorul, se auzi un pocnet şi generatorul prea încărcat de atâtea aparate se arse.

— Ce-ai făcut, mă? şuieră Bogdan, ameninţător, strângând pumnii.

Emil se năpusti fără veste asupra lui şi-l trânti cu o piedică la pământ. De uimire, Bogdan scoase doar un icnet; apoi Emil fugi către cabină şi dispăru înăuntru. Totul se petrecuse atât de rapid, încât Bogdan nici nu se ridicase de pe zăpadă când îl văzu pe celălalt întorcându-se. Îl urmări din ochi cum se duce la generator şi stă nemişcat în faţa lui.

— Înjură, ce aştepţi? Sabina nu aude. Să nu ştie.

— De ce să nu ştie? zbieră Bogdan, sculându-se. Tu eşti de vină! Cu rabla ta de radiator! Şi nici n-ai stins proiectoarele – cum vrei să nu se ardă generatorul? Cum, mă, cum? Ce faci acum cu electroliza? Ce faci!? Fă-o tu, na, deşteptule, na! izbi Bogdan cu picioarele în furtunul compresorului.

— Nu te mai agita atâta, risipeşti oxigenul, zise Emil.

Arăta foarte bătrân Emil, cu umerii căzuţi şi adus de spate, deşi părea încântat că terminase o luptă ştiută numai de el. Înfăţişarea asta îl sperie mai tare pe Bogdan

decât avaria generatorului, şi decât orice altă catastrofă. A, n-avea de gând să rămână singur în pustietatea asta duşmănoasă, cu toate lucrurile vraişte! Emil n-avea dreptul să-l lase singur. Merse întins la dânsul şi-l răsuci de umeri.

— Tu n-ai voie, îl zgudui Bogdan amarnic. Dă-l naibii dacă s-a ars, facem altceva.

— Ce?

— Altceva!

— Oxigenul se termină în douăzeci de ore.

— Vin rachetele până-n douăzeci de ore. Hai să… facem ceva. Gândeşte-te la Sabina!

— Ce pot face? întrebă jalnic Emil.

— Dacă stai aşa, Sabina se uită la tine şi înţelege. Degeaba i-ai întrerupt legătura.

— Dar nu mai avem nimic de făcut, decât să aşteptăm douăzeci ore. Arată-mi tu ceva şi fac!

— Să ne gândim, nu se poate!…

— Da, zise ascultător Emil.

Bogdan se învârti pe loc, părând că aşa gândeşte şi el. Pe cât de bleg şi resemnat arăta Emil, pe atâta de vulcanic se arăta Bogdan, însă din niciunul nu scăpără ideea salvatoare.

Singura lor sursă de energie era în momentul acela bateria din mânerul lanternei – căci de bateriile individuale nu puteau dispune: ele asigurau ventilaţia costumului şi temperatura optimă. Dacă n-ar fi fost siliţi să arunce în vid reactorul atomic ar fi putut ierna pe Marte!…

Din aceste prime momente de maximă încordare nu ieşi însă nimic. Bogdan privi deznădăjduit faţa pustie a prietenului său, se învârti iarăşi pe loc şi-l invită hotărât să mănânce. Da, să mănânce, repetă el, văzându-l uluit. Ultimul prânz. Ultimul, până ce aveau să-i repereze navele K. Şi într-adevăr flecăreala Sabinei, mâncarea, veselia artificială a lui Bogdan îl mai întremară pe Emil. Vreme de

o jumătate de oră fu pace. Ce înspăimântător de repede trecea timpul! Cu câtă seninătate aţipise Sabina, cu oxigen pentru numai nouăsprezece ore de viaţă…

Bogdan întrerupse recepţia căştilor Sabinei şi ieşi fără zgomot afară. Soarele era la zenit, şi nicăieri nu era umbră. Mâine n-aveau să-l mai vadă la zenit, căci perioada de rotaţie a lui Marte era de 24 h 37 – cu 5 ore mai mult decât puteau ochii lor să mai vadă. Şi cât oxigen era împrejur! În zăpadă, în mineralele oxidate, ba chiar şi în aerul rar era oxigen; şi în rachetele K. La ora asta trebuie să fi început survolarea – kilometru pătrat cu kilometru pătrat al planetei. Două rachete K, astronava Minerva şi mineralierul Crystal.

Bogdan demontă tot ce putea demonta din cabină: carcase, pupitre, plăci de cauciuc şi foi de tablă, apoi cără afară toate lăzile, vasele, hainele, cărţile, colacii de cablu, contoare şi aparate detaşabile, pe care începu să le înşire într-un mare pătrat de jur-împrejurul cabinei. Meteoriţii şi vulcanii spărgeau de obicei cercuri, aşa că pătratul lor s-ar fi văzut numaidecât. Emil privea. Nu era treabă pentru doi oameni, dar o mână de ajutor tot ar fi putut să-i dea. Bogdan se uită mai bine la el şi nu mai zise nimic; după cum îşi ţinea Emil ochii, încrucişaţi spre vârful nasului într-un fel foarte concentrat şi hazliu, însemna că urmăreşte o idee. Asta era mai mult decât toate pătratele posibile. Îşi opri strigătul pe buze.

— Cu ce aprinzi tu cărţile şi hainele astea, Bogdan?

— Păi, frec şi eu două cărţi între ele până iau foc, glumi el. O să demontez lentilele telescopului şi concentrez razele soarelui pe ele…

— Nu, că telescopul îmi trebuie mie. Vreau să descopăr unul din cei patru roboţi din regiune. Ce zici, o baterie ne-ar ajunge pentru electroliză…? Pe urmă o ducem la loc.

— Bravo ţie! izbucni Bogdan. Tu cauţi la Est şi eu la Vest.

— Bogdane şi Sabina?... Vezi? Vedeţi?

— Cât lipsim. O oră...

— Lasă, tu prepară electrolitul, fă semne; dacă apar rachetele, ce, n-ai destulă treabă? Lentilă găseşti la microscop, sau tai una din vizorul frontal.

Emil căută din ochi cea mai înaltă colină din apropiere şi-şi făcu vânt pe crusta de zăpadă înspre ea. Crusta pârâia slab, şi pe alocuri ceda, făcându-l să ajungă cu capul înainte pe distanţe de zeci de metri. Cu totul cântăreau aşa de puţin, pe Marte, căzăturile lui Emil... Adevărata primejdie pândea lentilele telescopului, aşa că la fiecare poticneală Emil se răsucea prin aer, astfel ca telescopul să nu atingă solul.

Relieful alb şi aparent neted, văzut de lângă cabină, era mai puţin alb şi neted pe măsură ce înaintai către orizont. De pe urma ploilor meteoritice, zăpada părea ciupită de vărsat. Platoul era de o netezime relativă, cu văi de eroziuni, coline domoale, parcă fără vlagă, sub lumina lovind ca un ciocan, că vedeai razele sărind, reflectate în sus. Vizibilitatea era bună până la marginea orizontului fumuriu, iar deasupra capului, unde grosimea aerului era cea mai mică, se vedeau stelele cele mai strălucitoare. Emil vedea adesea stelele în căderile sale.

La vreun kilometru depărtare se găsea o colină şi mai înaltă, parcă în ciudă mai înaltă; Emil înfipse totuşi trepiedul şi montă telescopul acolo unde se afla. Ca punct stabil de reper luă cabina, la care se uită întâi. Bogdan nu era afară. Probabil că o ţinea de vorbă pe Sabina. Dacă staţiile lor portabile de radio ar fi avut bătaia mai mare de 200 de metri distanţă – altminteri, suficientă pentru comunicările de pe o staţie-satelit – i-ar fi transmis lui Bogdan să observe neîntrerupt cerul şi să mai amâne

flecăreala.

În ce priveşte pătratul acela uriaş trebuie spus că sărea într-adevăr în ochi; se cunoştea că e opera unor mâini omeneşti. Spre Vest de cabină, şi dincolo de ea, platoul avea o strălucire orbitoare. Prin obiectiv defilară doar gropile meteoritice. Emil nu se aştepta să descopere robotul aşa cum fusese el lansat, ci acoperit de brumă, de aceea studie cu amănunţime fiecare colţ de stâncă, fiecare detaliu de relief, fapt care-i obosi peste măsură ochii. Înălţă puţin trepiedul, ca să nu mai stea cocoşat, şi mută milimetric obiectivul mai departe spre Vest. După puţină căutare, se opri asupra unei păreri de abur, sau pulbere, care nu se ridica mai sus de un metru. Blocă telescopul în poziţia aceea, aşteptă câteva secunde, ca să-şi odihnească ochii şi mai privi o dată. Era mai degrabă aburul unei surse termale, un geizer pitic, sau aşa ceva. Emil şovăi, apoi deblocă telescopul şi cercetă mai departe. Nimic. Mută fin obiectivul cu încă un grad. Din patru roboţi lansaţi pe calota polară sudică, găsea el măcar unul. Chiar dacă era nevoit să parcurgă distanţa până la orizont. Dar timpul se ducea. Cercetă manometrul buteliei şi socoti că mai are şaptesprezece ore de viaţă. Sabina, fiindcă nu se mişcase aproape deloc, trebuie să îi mai avut optsprezece, nouăsprezece ore.

Străbătu astfel cu telescopul regiuni vaste, până ajunse să se întoarcă cu spatele la cabină. Soarele începuse să coboare, lucru folositor, căci obiectele în reliei se detaşau pe fondul platoului şi printr-o umbră mai lungă. Împrejur era o linişte atât de compactă, încât Emil făcu câţiva paşi încoace şi încolo, ca să-şi probeze receptorii.

Acuma, naiba ştie, parcă se vedea un robot... Stătea cam pe jumătate ascuns după o stâncă. Ca să nu facă drumul degeaba, Emil umflă trepiedul cu telescop cu tot şi alergă pe vârful altei coline, de la stânga. Nici din poziţia

asta nu se vedea tot, însă nu mai încăpea nicio îndoială că descoperise un robot. Emil îşi jalonă mintal drumul, strânse trepiedul şi încercă în zadar să stabilească legătura cu Bogdan; staţia portabilă de radio bătea tot două sute de metri, indiferent că funcţiona pe Marte sau pe Pământ. Ce imprudenţe colosale făcuseră!…

Cei aproximativ doi kilometri se dovediră mai mulţi, pe măsură ce Emil străbătea drumul. Întâlni un alt gheizer miniatural, împrejurul căruia zăpada se topise, scoţând la vedere roca goală, cenuşie. Aplecându-se la marginea bălţii calde, Emil distinse uimit nişte minuscule fiinţe. Băgă mâna în apă, dar nu reuşi să prindă nimic. Asemenea vietăţi nu văzuse în muzeul de istorie naturală a planetei Marte, deşi taică-său, biochimist cum era, îl purtase zile la rând prin toate sălile. Păcat că nu putea trage niciun folos din descoperirea asta. Dar simpla prezenţă a vieţii, acolo unde nici nu crezuse că poate exista, îl mai făcu să prindă inimă.

Ajunse ceva mai la dreapta ţintei şi se miră că nu se rătăcise încă din pricina uniformităţii peisajului. Văile se făcuseră mai adânci, pereţii mai abrupţi, căzăturile se înmulţiseră şi ele într-atâta, încât Emil putea spune că înaintase mai mult târâş. Rămase aşa derutat printre stânci; cum dracu’, adică văzuse bine robotul de la patru kilometri depărtare, şi-l pierdea aici, la doi paşi? Înaintă mai mult printre stânci şi prinse deodată un zgomot străin. Întâi privi tulburat cerul, dar zgomotul nu venea dintr-acolo. Era un vuiet inegal, profund, care înceta pentru scurt timp şi iar revenea. Emil nu mai auzise niciun robot făcând aşa. Strânse telescopul în mână ca pe un sprijin real şi dădu colţul mai multor stânci; vuietul se amplifica. Putea spune că merge pe meandrele unui torent, cu maluri înalte de doi, trei metri. Apoi văzu o deschizătură ovală, neagră, în malul stâng. De aici pornea vuietul, dar nu

dinăuntru. Era o cavitate de rezonanţă stranie, bătută de vânt. Atunci Emil constată că pornise vântul, un vânt slab, care purta leneş trâmbe de pulbere de zăpadă de-a lungul albiei fostului torent. Alte trâmbe cădeau înăuntru de peste buza malurilor, semn că vântul se pornise peste tot platoul. Emil grăbi pasul. Găsi o surpătură în mal şi urcă de-a buşelea pe platou, unde primi în faţă pulberea fină a zăpezii. Da, se stricase vizibilitatea. Robotul îi stătea însă chiar dinainte.

Suporţii erau cufundaţi în sol până la jumătate, astfel că robotul părea încremenit acolo pe veci. Emil îi curăţă bateriile solare de zăpadă, legănă antena cu mâna şi începu să-i dea ocol, în căutarea bateriilor chimice. Totul i se părea nefiresc şi nu credea decât în telescopul pe care-l ţinea în mână. Recunoscu pe rând magnetometrele, analizatorii de praf, microscopul automat, un densimetru şi detectorul de proteine. S4, citi Emil Sud-4, deci dăduse peste cel de-al patrulea robot. Emil îşi lipi casca de învelişul robotului şi nu distinse niciun zgomot. Însemna că e pus în funcţiune numai la semnalele radio de pe Pământ. O să se mire Pământul că S-4 s-a stricat aşa repede, gândi Emil, punând telescopul şi trepiedul jos. Trase fermoarul trusei de instrumente şi alinie pe zăpadă foarfecele de tablă, şurubelniţa, dalta, un cleşte şi un ciocan. Cu părere de rău trebui să-i taie burta în două. Lucra spornic, degajat şi chiar vesel, deşi mai avea oxigen pentru şaisprezece ore. Uitase să-i spună lui Bogdan să strângă zăpadă multă, multă. Poate că-i trecea lui singur prin cap. Încă o oră demontatul bateriei, încă una drumul înapoi şi încă una pentru electroliză – trei ore din o sută şaizeci şi una. Rezervă de treisprezece ore. Nu era nicio grabă. Acum primejdia venea din partea alimentelor, dar rachetele nu puteau să fie departe.

Emil îndoi tablele tăiate şi se uită la robot. Îndepărtă

un panou cu filme şi găsi grupul bateriilor chimice de rezervă alături de cutia pilei atomice. Una, două, trei, trei baterii chimice. Mai bine să le ia pe toate; da, pe toate, mai bine. Şi nu strica să demonteze şi bateriile solare, aşa, din prudenţă. Timp n-avea? Rupse la iuţeală cablul cel lung al antenei şi legă toate bateriile la un loc. Pe urmă demontă cu jenă, căci stricase de tot robotul, o foaie de tablă şi puse bateriile pe ea ca pe o sanie. Era hotărât să-l roage pe taică-său să repare robotul la loc, dacă el însuşi avea să fie sfârşit de foame la ora aceea. Roboţii n-aveau rostul să furnizeze piese de schimb unor proşti.

Emil cercetă manometrul buteliei cu oxigen şi văzu că petrecuse o oră întreagă acolo. Tot mai avea timp, din belşug chiar. N-ar fi stricat poate să arunce o privire şi cavităţii aceleia vuitoare din albia torentului. Legă deci sania de un suport al robotului şi alunecă înapoi în albie. Făcu un pas înăuntru şi vuietul dispăru ca prin farmec. Niciuna din astronave nu descoperise peşteri…

Pulberea albă se făcea din ce în ce mai subţire cu cât Emil înainta prin tunel. Pereţii rămâneau netezi, ca roşi de ape; dar care ape? Înclinaţia tunelului era de vreo 30°-35°, însă Emil nu aluneca din cauza tălpilor de cauciuc crestat. Privi în urmă şi văzu pata de lumină difuză a intrării. Măcar taina originii tunelului s-o dezlege, să nu râdă taică-su de el. Pe aici nu mai era pulbere de loc, şi lanterna lumina un perete numai din kimberlit; dacă planeta Marte avea trecutul geologic al Pământului, atunci kimberlitul ăsta trebuia să conţină diamante. N-ar fi fost rău să-şi umple buzunarele cu diamante. Dar nu vede încă niciunul. Poate mai jos. După vreo cincizeci de metri de coborâş, tunelul se deschise într-o subterană adâncă, cu pereţii abrupţi, şi de asemenea netezi, care conţinea pe fund o masă sticloasă în lumina lanternei – un gheţar. Emil căută o pietricică, ceva, să arunce. Clinti una din peretele

tunelului cu dalta şi-o aruncă în gheţar. Piatra ricoşă, pocnind sec, iar ecoul repetă pocnitura. Atunci Emil începu să coboare spre suprafaţa gheţarului ţinându-se de ţancuri. La ieşire avea să facă un salt în sus, spuneau astronauţii, că pe Marte reuşesc salturi de patru metri înălţime, ba şi mai mult. Pipăi gheaţa cu vârful piciorului şi se încredinţă că-l ţine. Când roti lanterna pe pereţi, văzu derutat că existau cinci deschizături deosebite. Înălţă ochii la cea prin care coborâse, chibzui un pic şi scrijelă cu dalta o cruce dedesubt. Pe urmă mai zgârie şi suprafaţa gheţii cu linii încrucişate, astfel ca să nu se rătăcească la înapoiere. Aşa. Acum nu-l mai stingherea nimic de la explorare.

Gheţarul îşi strecura o limbă de gheaţă pe dedesubtul stâncii. Emil se aplecă să vadă încotro o apucă. Lungit pe burtă pe această limbă de gheaţă, lumină atent cu lanterna. Curând constată că se ivesc crăpături transversale tot mai pronunţate şi ar fi dat cu siguranţă înapoi dacă n-ar fi auzit un murmur stins în faţă. N-avea nimic înfricoşător în el murmurul şi era destul de plin ca să provină dintr-o altă sală subterană. Apoi încremeni. Lanterna lumina golul, şi golul se găsea chiar sub nasul lui. Unde-i fusese capul? La dreapta, la stânga, gol. Numai limba de gheaţă înainta ca o trambulină. Poate că era totuşi sprijinită pe dedesubt!... Nu putea să fie – dovadă – crăpăturile. Dar cum de fusese atât de zăpăcit încât să ajungă în situaţia asta? Nici măcar n-avea curajul să răsufle mai adânc – gheaţa se putea rupe în orice clipă. Privi cu mare precauţie tavanul, să vadă de ce se poate prinde. Gheaţa pârâi şi se lăsă sensibil în jos. Îl trecură sudorile... Să încerce o retragere ar fi fost o nebunie! Nici măcar nu ştia cât de adâncă e sala de dedesubt. Poate un metru, poate o sută...

Şi nici atârnat în gol de-a pururea nu putea să

rămână. „Prostiile costă scump pe Marte”, gândi el.

Deşi stătea în aparenţă nemişcat, gheaţa recepţiona totuşi vibraţii la care răspundea cu pârâituri mici, în serie. Cu un efort colosal, Emil se sprijini în mâini şi se aruncă îndărăt, dar mai iute ca fulgerul limba de gheaţă plesni şi Emil căzu, rostogolindu-se în gol.

De trăit tot mai trăia, căderile pe Marte erau cu mult mai lente decât pe Pământ, aproape ca o coborâre cu paraşuta. Blocul de gheaţă se îmbucătăţise. „Dă-l dracului de bloc, dar unde-mi e lanterna?” Bâjbâi prin întunericul compact, convins că nu putea să fie departe, şi-şi bălăci mâna în apă. Apucă greşit mai multe bucăţi de gheaţă, unele atât de asemănătoare lanternei, încât căută cu degetul butonul declanşator, şi lărgi metodic aria de cercetare. Nu era departe de starea în care-l găsise Bogdan lângă generatorul ars, numai că de data asta, fiind singur, lupta în virtutea inerţiei. Găsi totuşi lanterna…

Raza de lumină lămuri îndată şi misterul murmurului din grotă; tot tavanul picura apă ca o strecurătoare. Picăturile cădeau uimitor de încet, ca şi fărâmele de gheaţă ce se mai desprindeau din limba gheţarului. Emil se ridică din apă şi ieşi de sub loviturile gheţii, în ploaie. Acum trebuia să pipăie cu piciorul fiecare metru, ca să nu cadă în cine ştie ce gaură. Ce întâmplare stupidă! Asta-i trebuia lui acuma, explorare? Şi în plus începuse să-l doară şoldul.

Adânci şi urâte mai erau subteranele pe Marte! O lume pe cât de uluitoare pe-atât de tulburătoare, ca şi grotele lunii. Plimbă raza pe zidurile de stâncă netedă şi observă că spre capătul opus tavanul e uscat. Iată şi ceva uscat! Ajuns aici cercetă peretele, tavanul impermeabil şi podeaua presărată cu fărâme de rocă. Emil îndepărtă cu latul piciorului câteva pietre şi se aşeză trudit, cu lanterna aprinsă în mână. Urcau aburi. Urcau aplecat – se cunoştea

bine că-i suflă un curent de aer pornit de pe undeva de lângă el. Întoarse lanterna şi văzu o despicătură în perete la câţiva paşi de locul unde stătea. Răsuci lanterna în mână. Tot atunci porni, prin murmurul apei, vaierul acela pătrunzător, uşor de recunoscut, căci numai rachetele K de salvare zburau fără amortizor de zgomot, ca să prindă viteză. Emil abia apucase să se ridice, când sala enormă începu să tremure oribil, făcându-l grămadă. Zgomotul captiv se bătea de pereţi şi ricoşa, căutând ieşirea. Chircit, cu mâinile prinse de cap. Emil distingea vuietul prelung, ca după lovituri de clopot şi nu reuşea să-şi înfrângă groaza şi să se uite împrejur, să se ferească. Se hotărî abia după o izbitură grea peste picioare. Tavanul arunca stânci. Întreaga sală devenise de nerecunoscut. Rachetele K trecuseră prin apropiere şi la joasă înălţime, iar rocile peşterii, îmbibate cu apă, alunecau purtate de vibraţiile de rezonanţă. Vaierul se stinse în depărtare, îngroşându-se. Lipit de perete, Emil ţinu lanterna aţintită asupra tavanului. Un bulbucit nou arăta că în peşteră pătrundea alt şuvoi. Sus, un bolovan hâţânat de chingi stătea să cadă, din clipă în clipă. Emil îşi încercă piciorul mai greu lovit şi, sprijinindu-se de perete, se depărtă şontâcăind de bolovanul suspendat. Căută să prindă iarăşi vaierul acela tulburător al rachetelor K printre bulbuceli şi murmure.

Văzuseră oare oamenii careul negru şi cabina lui Bogdan?

Emil îşi căută drum cu lumina îndărăt spre gura de scurgere a gheţarului. De data asta peştera începu să vibreze mai înainte ca el să audă şuierul motoarelor, şi iute se aruncă la adăpostul peretelui. Rachetele se întorceau, văzuseră cabina!

Bolovanul din tavan zgudui puternic solul, aruncând nisip în toate părţile. Da, se întorceau, şi încă razant cu zăpada. Infernul nu putea să arate mai urât ca peştera.

Cutremurul îl îngropă de câteva ori pe Emil şi-l aruncă din nou afară; lumina se împotmolea la doi paşi în fum sau aburi, nici în perete nu mai găsea protecţie, îl simţea cum se îndoaie şi tremură ca o piftie. Asurzit, paralizat pe jumătate, Emil se târî înspre despicătura din stâncă, pe unde suflase curentul de aer, şi se vârî într-însa ca un şobolan. Pe urmă se mai liniştiră prăbuşirile, dar numai pentru scurt timp, cât le trebuia rachetelor să vireze şi să se întoarcă iarăşi. Gândi, amorţit cum era, că oamenii descoperiseră cabina. Apoi vuietul se înmulţi cu zece – rachetele aterizau cu retrojeturile puse în regim maxim şi peştera se umplu de stele verzi şi roşii, cercuri verzi şi roşii, puncte…

Emil privi printr-un asemenea cerc roşu şi băgă de seamă că lanterna lui ardea slab.

Parcă se vârâse într-o crăpătură?… Unde-i crăpătura? Şi unde-i perete?

Văzu din ce în ce mai bine şi începu să simtă. Scutură din spinare câteva pietre şi apucă lanterna. Dar de ce ardea aşa slab?

Manometrul buteliei de oxigen îi arătă că trecuseră patru ore. Era posibil oare să nu mai recunoască nimic?! îl târâse ceva afară din despicătura de stâncă? O mare nelinişte îl făcu pe Emil să scâncească şi nu se mai ruşină de suspinul care-i scăpase. Înaintă dezorientat printre blocurile înalte de piatră şi căzu de două ori la rând în aceeaşi groapă cu apă, semn că se învârtise în cerc. Rămase nemişcat, răsuflând greu. Nici peştera nu părea să înţeleagă ce se petrecuse cu ea – solul se mai zguduia de prăbuşiri târzii, apa fugea de ici-colo ca într-o tavă ce se înclina… Emil localiză un şuvoi de apă şi începu să-l urmărească la deal. De undeva trebuia să izvorască el, şi chiar găsi de unde izvorăşte – dintr-o crăpătură cât o muchie de cuţit. Căută gheaţă. Dacă găsea gheaţă era

salvat; ştia drumul de la gheţar afară. Găsi şi gheaţă din belşug, însă bucăţile stăteau împrăştiate pe o arie atât de largă, încât nu era posibil să-şi dea seama de unde proveneau. Părea că se sfărâmase tot gheţarul, atât de multe erau. Rătăci mereu mai ostenit în căutarea ieşirii, târându-şi picioarele contuzionate peste bolovani. Trecu, încet, o oră. Îi era foame. Bogdan şi Sabina mâncau desigur pe săturate la ora asta. El sugea apă. Se umflase de atâta apă. Îi era scârbă de toată apa dimprejur, de lucrurile cleioase şi umede.

Emil primise, ca toţi ceilalţi, o educaţie care nu-l lăsa să se descurajeze cu una cu două. Se târî înapoi. Era cu putinţă ca pietricelele înfipte în roca de kimberlit să fie diamante native, dar nimic nu mai tresări în sufletul lui Emil – voia numai să scape. Îşi dirija mişcările potrivit obsesiei de a scăpa, iar ochii nu mai căutau nimic altceva decât găuri, crăpături, refugii…

Aproape nu se mai uita pe unde calcă. La poticneli îşi găsea echilibrul tot mai greu, îi şovăiau picioarele şi-i tremurau. Butelia cu oxigen îl mai ţinea în viaţă încă opt ore.

Un huruit depărtat îl opri din mers. Dacă nu i-ar fi ţiuit toate în cap, ar fi distins bine totul. Acordă şi staţia portabilă de radio care nu putea să recepţioneze decât sub două sute de metri şi se aşeză pe un bolovan. Tuşi.

— Planetocarul, aici Emil – vorbi el în microfon. Aici Emil… şopti cuprins de sfială. Cuplez semnalul de goniometru. Primejdie de surpare, nu mai înaintaţi cu planetocarul! Recepţie.

Huruitul continuă să se audă, când mai tare, când mai slab însă sigur, la peste două sute de metri, căci Emil nu recepţionă nimic. Până la urmă, se obişnui atâta cu el, încât nici nu-l mai băgă în seamă. Oamenii îl căutau, asta era limpede şi Emil ar fi stat comod pe piatră, în aşteptare,

dacă ar fi avut oxigen.

Se căţără peste nişte grohotişuri în direcţia planetocarului ce se auzea huruind, apoi începu să se strecoare printr-un labirint de blocuri ciclopice, prin aburi şi veşnicele picături din tavan. Picioarele îi tremurau. Cu mâna stângă se sprijinea de blocurile masive. Ce lux era odihna, abia acum îşi dădea el seama.

— Planetocarul… Planetocarul… Aici Emil…

De găsit aveau să-l găsească ei odată şi odată. Poate la doi paşi de ieşire, fiindcă acolo i se termina oxigenul din butelie. Prinse să plângă. Tresări speriat la o mişcare din spate. Îndreptă lumina lanternei acolo şi nu observă decât pietrele şi apa. Lumină şi pe alături, mai liniştit, căută direcţia huruitului şi porni gheboşat prin apă. La puţină vreme prinse în lumină celălalt perete al peşterii, fapt care-i ridică pe loc moralul. Şi ăsta avea cam douăzeci de metri înălţime şi sclipea tot de apă. Îi lipsea cu desăvârşire orice ieşire, orice gaură, oricât de mică. Emil se cumpăni nehotărât de pe un picior pe altul şi alese stânga.

Cumpănise cu noroc, numai că despicătura găsită într-un târziu părea teribil de înaltă. Ar fi dovedit-o dintr-un salt acum două, trei ceasuri în urmă, când mai avea putere. Aruncă din trusă cleştele, dalta, foarfecele de tăiat tablă, şurubelniţa şi îşi luă totuşi avânt. Păru că se înalţă pe propria lui rază de lumină, se agăţă de margine şi rămase atârnat acolo, râcâind cu picioarele după sprijin. În sfârşit… Se târî printr-un tunel îngust, dând din coate. Tunelul urca; o luă la dreapta, trecu printr-un gâtlej capricios şi se lovi cu capul de fundătura tunelului. Emil gemu şi se trase puţin înapoi. Da, aici cioplise el piatra cu ciocanul. Deci găsise acelaşi tunel, după ce se învârtise într-un labirint blestemat!

Şase ore. Emil continua să zacă pe burtă, în tunel, străduindu-se să nu adoarmă. Singura lui preocupare asta

era. Afară – zi, noapte?… Greu de ştiut. Cum de aici, din interiorul tunelului, nu putea să audă nici planetocarul, nici alt zgomot, se târî, se târî, până căzu din nou jos. Îl dureau toate mădularele, iar capul îi zumzăia ca un generator nou, nears. Să fi tunat efuzoarele tuturor rachetelor lângă el şi nu le-ar fi auzit. Sau le-ar fi auzit? „Gândeşte, gândeşte, nu adormi”! îşi comandă Emil. „Ce haos”.

Dintr-un sentiment de datorie abstractă, căci nu mai ştia cine-i pretinde asta, Emil începu să meargă de-a lungul peretelui.

Trebuia să sfârşească mergând, nu stând. Că descoperea sau nu ieşirea, asta era altceva, o simţea în afara lui, nu-l privea pe el. Începuseră să-i placă, să-l amuze chiar poticnelile şi prăbuşirile, avea răgaz să se mai odihnească.

Pe urmă se declanşă în el, cu neînduplecare, resortul acela dintotdeauna de luptă, şi se urni târându-şi paşii pe dâra de lumină.

Neted mai era peretele… Măcar o ieşire trebuie să existe în toată hardughia asta. Dar unde poate fi?

Emil căzu în patru labe şi, cu toată bunăvoinţa, nu mai putu să se ridice. Nu-i era somn, dar constată că nu se mai putea ridica. Hotărî că e stupid să rămână aşa, în poziţia aceea. Se lăsă de tot jos, cu lanterna alături. Raza ei era puţin îndreptată în sus, spre centrul peşterii. Aici trebuia să se întâmple. Între două stânci ţuguiate, gigantice, cu multă apă în jur…

„Halucinaţie”, gândi Emil fără să-i pese.

În faţă îi apăruse o dipteră, o insectă de mărimea unei muşte, care juca nepăsătoare în raza de lumină a lanternei. „Aici e tare cald. Sus, pe gheaţă, nu întâlneşti atâtea diptere”.

Musca avea cumplit de multă energie într-însa, juca

fără zăbavă, obosindu-l. „Oboseşti rotindu-ţi ochii după o nebună”.

Îi închise. Atunci o auzi din nou. Bâzâia pe lângă casca lui cu nespusă încăpăţânare. Emil dădu violent cu mâna, s-o alunge. Era iritant bâzâitul ei. Nici să moară în linişte n-avea parte. Dădu cu mâna, nimic. Potrivi atunci raza lanternei şi aşteptă. O prinse uşor şi când duse pumnul închis la ureche, îi auzi bâzâitul cu satisfacţie. Luă musca de o aripă şi se uită împrejur după un loc mai la vedere în care s-o ţintuiască. Stânca din faţa lui avea crăpături mici, fine. După ce isprăvi această plicticoasă treabă recăzu pe spate, epuizat.

„Cum, tot bâzâie…?” De enervare îi tremura lanterna în mână. Strânse fălcile. Fixă raza pe stâncă şi văzu cum diptera se învârteşte în loc. Emil îşi legănă a neputinţă capul. Apa dimprejurul bolovanului se înfiora la căderea regulată a picăturilor. După ce se propti bine pe picioare, musca porni să bată cumplit din aripi şi stânca, văzu atunci Emil, se clinti, se înclină parcă. Ce putea fi? Emil lungi gâtul uluit… Bâzâitul îi sfredeli auzul şi începu să se târască pe lângă peretele lucios al peşterii, în căutarea ieşirii…